

NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

..... sz. napirendi pont

NÓGRÁD MEGYE ÖNKORMÁNYZATA INTÉZMÉNYEINEK VEZETŐI

11-80/2010. ikt. sz.

Az előterjesztés törvényes:

dr. Barta László

BESZÁMOLÓ

**Nógrád Megye Önkormányzata intézményeinek a 2006-2010. évi ciklusban végzett
tevékenységéről**

Készült: A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2010. június 24-ei ülésére

Előkészítette: Nógrád Megye Önkormányzata intézményeinek vezetői, Kovács Erika, Almádi
Katalin, Szlovacsek Gyuláné és Bácskai Katalin

Tisztelt Közgyűlés!

Nógrád Megye Önkormányzata a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben, a feladat és hatáskörökről szóló 1991. évi XX. törvényben, illetve az ágazati törvényekben számára előírt feladatokat döntően az általa alapított intézmények (a ciklus elején 21, jelenleg 19 intézmény) útján látja el. Az intézményrendszer működtetését a ciklus egészét tekintve áthatották a folyamatosan és drasztikusan csökkenő központi források által kikényszerített visszalépések.

Az alapító okiratokban meghatározottak szerint egy-egy önkormányzati feladat ellátásában általában több intézmény is részt vesz, ezért célszerű az intézmények munkáját ágazati csoportosításban bemutatni.

I. Az önkormányzat **közoktatási** feladatait a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) jelöli meg. A kötelező feladatok egyik csoportját a megyei önkormányzatnak abban az esetben kell ellátni, amennyiben azt települési önkormányzat – vagy azok társulása – nem vállalja, illetve a feladat ellátása a megye területén nem megoldott. Ilyen a középfokú oktatás-nevelés, az alapfokú művészetoktatás, egyes pedagógiai szakszolgálatok. A feladatok másik csoportját – a többi gyermekkel, tanulóval együtt nem foglalkoztatható sajátos nevelést igénylők ellátását, egyes pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások megszervezését – más önkormányzatok döntésétől függetlenül kell ellátnia a megyei önkormányzatnak.

Az önkormányzat közoktatási feladatai ellátásában jelenleg résztvevő intézmények:

1. *Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium (a továbbiakban: BLSZSZK) - Salgótarján*
2. *Lipthay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium - Szécsény*
3. *Váci Mihály Gimnázium - Bátonyterenye*
4. *Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium - Pásztó*
5. *Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény - Balassagyarmat*
6. *Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon (a továbbiakban: EGYMI) - Pásztó*
7. *Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet - Salgótarján*
8. *Reménysugár Otthon- Balassagyarmat*

A ciklus elején 10 önálló intézményből álló rendszerben jelentős átszervezésekre került sor. Az átszervezések célja volt az intézményi struktúra hozzáigazítása az igényekhez (tanulólétszám csökkenés), a kihasználtság növelése, minél költségtakarékosabb intézményrendszer kialakítása, valamint a települési önkormányzatok által önként tovább nem vállalt feladatok átvétele, megoldása. A legfontosabb változások a következők voltak:

- Összevonására került a BLSZSZK, a Lorántffy Zsuzsanna Kollégium és a Fáy András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium oly módon, hogy az utóbbi két önálló intézmény az első tagintézményeként működik tovább.

- A pásztói, a szátoki és a balassagyarmati önálló gyógypedagógiai és pedagógiai szakszolgálati intézmények összevonásával, és feladatuknak egyes pedagógiai-szakmai szolgáltatásokkal történő kiegészítésével megalakult az EGYMI. A tanulólétszám folyamatos, nagy arányú csökkenése miatt a 2008/2009. tanév végével megszűnt a szátoki tagintézmény, és kifutó rendszerben megszüntetés alatt áll a balassagyarmati iskolai telephely is. A pedagógiai

szakszolgálati ellátás Pásztón a telephelyről beköltözött a székhelyre, és két lépcsőben ugyanez valósul meg 2010. augusztus 31-ével bezárólag a balassagyarmati szakszolgálatnál is.

A ciklus folyamán többször változott az intézmény által ellátott pedagógiai szakszolgálati feladatok összetétele, kényszerűen alkalmazkodva a kistérségi társulások által e téren vállalt feladatok cseréihez, melyekkel a társulások a – szinte évente változó – finanszírozási rendszert igyekeztek követni. Néhány éven keresztül egyes felvállalt szakszolgálatok ellátásában az EGYMI – külön megállapodás alapján, díjazásért – közreműködött.

- A korábban Pásztó Város Önkormányzata által működtetett Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium 2007. július 1-jétől megyei fenntartásba került.

- A Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény – a szintén Pásztó Város Önkormányzatától átvett – Rajeczky Benjamin Művészeti Iskolával, mint tagintézménnyel, és három új nyugat-nógrádi telephellyel bővült.

- Jogszábi előírás végrehajtásaként 2010. szeptemberétől az elsősorban szociális és gyermekvédelmi profilú, többcélú Reménysugár Otthonban megszervezésre kerül a fejlesztő iskolai intézményegység.

- Mindhárom szakképzésben résztvevő intézményünk tagja lett a Nógrád Megyei Szakképzés-szervezési Társulásnak (a továbbiakban: Nógrád TISZK).

- Megtörtént a középfokú oktatásban résztvevő négy intézmény gazdasági integrációja oly módon, hogy az önállóan működő és gazdálkodó BLSZSZK látja el a másik három intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait.

Az elmúlt négy évben a nevelési-oktatási intézményekben – a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium kivételével – a tanulólétszám összességében csökkent. A Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium iránt az érdeklődés töretlen, a tanulólétszám kiegyensúlyozottan magas. Arányaiban növekedést mutat a szakiskolai tanulólétszám is, ami – tekintettel arra, hogy döntően ebbe a képzésbe kapcsolódnak be a máshová felvételt nem nyert tanulók – azt jelenti, hogy a nagyon gyenge, alulmotivált tanulók aránya tovább nőtt. Ezzel együtt lényegesen megnövekedett a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma, nem csak a kötelező felvételt biztosító szakképző intézményekben, hanem a Váci Mihály Gimnáziumban is. Tanulási eredményességük elősegítésére, szociális hátrányaik tervszerű csökkentésére 2008-ban megalkotásra került Nógrád Megye Önkormányzata közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzése és terve, valamint az ezen alapuló feladatok, intézkedések beépítésre kerültek az intézmények pedagógiai programjaiba. A BLSZSZK-ban, a Lorántffy Zsuzsanna Kollégiumban és a Váci Mihály Gimnáziumban folytatódott az eredményes érettségi vizsgát célul kitűző Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi programja, és kiegészült a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi-Szakiskolai programjának bevezetésével, melynek célja a szakma megszerzése. 2010. szeptemberétől minden olyan középfokú intézményben, amelyben van halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, bevezetésre kerül a képesség-kibontakoztató oktatás.

A Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium kivételével tovább csökkent a középiskolás kollégista tanulók száma, még a Lorántffy Zsuzsanna Kollégiumban is, ahol a két hátrányos helyzetűekhez kapcsolódó program felfutása a tanulói arányok megváltozását hozta magával: a programon kívüli kollégisták aránya a ciklus elején mért 82%-ról 31%-ra csökkent.

Számszerűen ugyan nőtt a tanulólétszám, az újonnan belépett tagintézmény és telephelyek figyelembe vételével azonban relatívan mérsékelt csökkenés mutatkozik a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulólétszámában.

A ciklus folyamán legnagyobb arányú tanulólétszám csökkenés az EGYMI iskoláiban volt tapasztalható (38%), mely kezelésére történtek az átszervezések.

A pedagógiai szakszolgáltatásokban részesült gyermekek, tanulók száma a legtöbb szakszolgálati feladat esetében nőtt. Az igényeket intézményeink csak részben, vagy hosszabb várakozási idő után tudják kielégíteni a tanulási képességet vizsgáló szakértői tevékenység, a nevelési tanácsadás és – a balassagyarmati kistérségben – a logopédia területén.

A megye közoktatási intézményei a korábbinál több, elsősorban a székhelyükhöz közel nyújtott szakmai szolgáltatást igényelnének, ezeket az igényeket a Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet – lecsökkentett létszámkerete és a fizetőképes kereslet hiánya miatt – csak részben tudja kielégíteni. Az utóbbi években – Európai Unió pályázatok kapcsán – ugrásszerűen nőtt az igény a továbbképzések iránt, melyek jelentős saját bevételi forrást jelentenek az intézménynek, és melyeket a munkatársak rendkívül nagy erőfeszítések árán teljesítenek.

A közoktatási intézmények **személyi feltételei** nagy mértékben változtak a ciklusban. A tanulólétszám csökkenését követő szakmai létszám racionalizáláson kívül a fenntartó anyagi forrásainak beszűkülése miatt valamennyi évben további létszámcsökkenésre került sor. Költségtakarékossági okokból az intézmények sorra kiszervezték, kiszervezik az intézményüzemeltetéssel kapcsolatos egyes feladatokat (portaszolgálat, takarítás, étkeztetés, stb.) A legkevesebbel (3 fő) a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium dolgozói összes létszáma csökkent, a legtöbbet az EGYMI-é (92 fő). A Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet létszáma nem éri el a jogszabályokban előírtak 50 %-át.

Örömteli azonban, hogy közoktatási intézményeinkben a szakmai dolgozóknak – elenyésző kivétellel – megvan a munkájukhoz előírt szakképesítésük. A kiemelkedő szaktudást igénylő pedagógiai-szakmai szolgáltató tevékenységben és egyes szakszolgálatoknál a szakemberek több magas színű tudást biztosító végzettséggel, szakképesítéssel rendelkeznek. Az intézményvezetők többsége több diplomás, szakvizsgázott. A közoktatási intézményeinkben dolgozó nagyszámú pedagógus részvételével – TÁMOP pályázat segítségével – a modern pedagógiai módszerek elsajátítására számos továbbképzés van folyamatban.

A közoktatási intézmények **tárgyi feltételei** változatos képet mutatnak. A középfokú intézményekben elsősorban a különböző pályázatoknak, a szakképzési hozzájárulásoknak köszönhetően nagy értékű fejlesztések történtek különösen az informatika területén, de a közismereti és a szakmai oktatáshoz szükséges eszközök, berendezések, gépek vonatkozásában is. A korábbi fejlesztések ellenére továbbra is nagy igény mutatkozik az épület-felújításokra. A Liphay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiumban komoly fejlesztések történtek egyes szakmák gyakorlati oktatásának elősegítésére, a tangazdaság fellendítésére. Megvalósult az EGYMI pásztói és a BLSZSZK salgótarjáni székhelyén és a teljes körű akadálymentesítés. A pedagógiai-szakmai intézményegységnek a Salgótarján, Ruhagyári út 9. szám alatti épületbe történő beköltözésekor felújításra került az elfoglalt épületrész, és felújított helyiségekkel bővült a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság is. Ezzel az immár egy székhelyen működő Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet körülményei megnyugtatóan rendeződtek.

A közoktatási intézményeinkben **a szakmai munka** az alapító okiratoknak, a pedagógiai programoknak, intézményi munkatervekben foglaltaknak megfelelően zajlott. Az alkalmazotti létszám és a költségvetés csökkenése ellenére teljesítették feladataikat. Az átszervezések és jogszabályváltozások miatt többször került sor pedagógiai program, minőségirányítási program

módosításra, valamint számos alkalommal szervezeti és működési szabályzat módosításra, melyekkel kapcsolatos munka a korábbi időszaknál nagyobb terhet róttak az intézményekre, különösen a vezetőkre. Szakképző intézményeinkben a Nógrád TISZK megalakulásával újfajta együttműködések kialakítása folyik, a jelentős infrastrukturális fejlesztést biztosító TIOP pályázathoz a szakmai területen megújulást célzó TÁMOP pályázat keretében számos tevékenység zajlik.

Példáson magas színvonalú, minőségi oktatás jellemzi a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégiumot.

A Váci Mihály Gimnázium már hosszú ideje tudatosan vállalja azt a szerepkört, hogy a közepes képességű, de szorgalmas és támogató családi háttérrel rendelkező tanulókat eljuttassa az érettségi vizsgáig azzal, hogy a tankötelezettség 18 évig történő kiterjesztésével párhuzamosan nőtt az intézményben a kevésbé motivált, az iskola színvonalát visszavetítő tanulók aránya.

Szakképző intézményeinkben a ciklus ideje alatt sikeresen került bevezetésre számos, az új OKJ szerinti képzés, és új kihívást jelent a 2010/2011. tanévtől több mint 20 szakmában kínált „előrehozott” szakképzés beindítása, mely 4 évről 3 évre rövidíti le a szakmához jutás lehetőségét. A Lipthay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium a közelmúltban – külön intézkedések révén – sikeresen emelte a kritikus határ fölé az országos kompetenciaméréseken elért tanulói eredményeket. A kötelező beiskolázást végző szakképző intézményeinkben azonban továbbra is nagy kihívást jelent az országos kompetenciaméréseken való megfelelés megtartása, növelése, a tanulók alulmotiváltságának kezelése, a nagyarányú lemorzsolódás mérséklése.

Az EGYMI pedagógusai jól felkészülten, nagy szakmai hozzáértéssel tanítják a többi gyermekkel, tanulóval együtt nem foglalkoztatható enyhe, középsúlyos fogyatékos és autista tanulókat, ugyanakkor a folyamatos átszervezések és a gyermekek körében tapasztalt, minden eddiginél súlyosabb és nagyobb számú magatartási probléma kezelése rendkívül nagy pszichikai megterhelést jelent számukra. A súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermekek körében a fejlesztő iskolai oktatás bevezetése a Reménysugár Otthonban az ellátás színvonalának növekedését jelenti.

A legtöbb nevelési-oktatási intézményünkben – az országosan tapasztaltakhoz hasonlóan – érzékelhetően erősödött a tanulói agresszió, melynek mederben tartása, megelőzése egyre nagyobb kihívás intézményeinkben.

A Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézményben folyó magas színvonalú oktatás, tehetséggondozás bizonyítéka az ebben a ciklusban, az alapfokú művészetoktatási intézmények körében elrendelt kötelező minősítési eljárás során megszerzett kiváló minősítés, a versenyeken elért sikerek sokasága, a pedagógusok kitüntetései, a sikeresen művészi pályára állított tanítványok száma.

A Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet dolgozói rendkívüli szakmai elkötelezettségről, hozzájárásról és teherbírásról tettek tanúbizonyságot a ciklus alatt. Példátlan a megyei fenntartású közoktatási intézmények körében a saját bevételek magas aránya (2009-ben az intézményi költségvetés 42%-a), különösen az alacsony alkalmazotti létszáma ismeretében.

II. Az önkormányzat **közügyűjteményi-közművelődési** feladatai ellátásában részt vevő intézmények:

1. *Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet - Salgótarján*
2. *Nógrád Megyei Levéltár - Salgótarján*
3. *Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet- Salgótarján*

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény, valamint a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény részletezi a megyei önkormányzat kötelezettségeit és a feladatellátás lehetséges módjait.

A Nógrád Megyei Múzeumi Szervezetben a ciklus folyamán a következő intézményátrendezések történtek:

- alaptevékenységei köréből 2006. év végével kikerültek a turisztikai és idegenforgalmi feladatok;
- 2008. őszén a Csohány Kálmán Galéria kikerült a múzeumi szervezet alapító okiratából, de a szakmai felügyeletet – a Pásztó Város Önkormányzatával kötött megállapodás alapján – továbbra is ellátja;
- 2009-ben az irodalomtörténeti gyűjtemény a Nógrádi Történeti Múzeumból átkerült a Palóc Múzeumba;
- megtörtént a közgyűjteményi-közművelődési intézmények gazdasági integrációja oly módon, hogy az önállóan működő és gazdálkodó Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet látja el a másik két intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait.

A múzeum alapfeladata a kulturális javak meghatározott anyagának folyamatos gyűjtése, nyilvántartása, megőrzése és restaurálása, tudományos feldolgozása és publikálása, valamint kiállításokon és más módon történő bemutatása. A gyűjteménygyarapítás és restaurálás feltételeinek javítására pályázati és egyéb támogatások adtak lehetőséget. Bár történtek előrelépések (háromegységes konténer raktár a Palóc Múzeumban, gyűjteményszekrények beállítása a Pásztói Múzeumban, dexion polcok a salgótarjáni múzeumban, látványraktár kialakítása a Kubinyi Ferenc Múzeumban), a múzeum raktárgondjai továbbra is megoldásra várnak.

A ciklus ideje alatt elkészültek a felújított Kubinyi Ferenc Múzeum új kiállításai, a Nógrádi Történeti Múzeumban a Képtár kialakítására került sor, megnyílt az újrarendezett Hollókői Falumúzeum, a pásztói új, állandó történeti kiállítás és a felújított Palóc Ház. Salgótarjában megszűnt a Glatz-hagyaték letéte. Pásztón kialakításra került a Gál István Emlékszoba és vetítőterem, valamint megalapították a Palóc Filmarchívumot.

Minden évben sikerült megjelentetni a Nógrád Megyei Múzeumok Évkönyvét. Számos, egyre jelentősebb és nagyobb tömegeket vonzó programok lebonyolítására vállalkoznak a múzeum munkatársai (pl. tudományos konferenciák, Múzeumok Éjszakája, Múzeumok Majálisa, Múzeumok Világnapja, Múzeumok Őszi Fesztiválja).

Az utóbbi évek újfajta kihívása a muzeológus szakmában a múzeumpedagógiai foglalkozások megjelenése. Kiemelkedő sikert ért el ezen a téren a Pásztói Múzeum azzal, hogy 2009-ben elnyerte az Országos Múzeumpedagógiai Nívódíjat „A Legjobb Múzeumpedagógiai Kezdeményezés” kategóriában. A Nógrádi Történeti Múzeum „Az év múzeuma 2009” pályázaton oklevelet nyert a helyi társadalommal kialakított kapcsolatainak megújításáért.

Új kezdeményezés a Nógrádi Digitális Múzeum. A népszerűsítő-tudományos fórumok iránti igényt jelzi, hogy a ciklusban a Nagy Iván Honismereti Pályázatra 17 pályázó összesen 86 pályázatot adott be.

A múzeumoknak és kiállítóhelyeknek a ciklusban összesen 260.317 fő látogatója volt (ebből fizető 50,47%, diák 41,32%). Összesen 136 időszaki kiállítás nyílt a szervezet múzeumaiban.

Az intézmény személyi feltételeiben az utóbbi két évben 10 fős létszámcsökkentés történt, mely elsősorban a kisegítő személyzetet érintette, ezzel komoly fennakadást okozva a múzeumok megfelelő nyitva tartásában, a látogatók fogadásában. Hiányzik informatikus, kiállításrendező-dekoratőr és közművelődési szakember.

A tárgyi feltételek tekintetében a legnagyobb gond a tervszerű megelőzési, karbantartási munkálatok elmaradása miatti problémák jelentkezése (tetőbeázás, bányáomlás, dugulás, nyílászárók rossz állapota). Súlyosan visszavetette a korábban jelentős nagyságrendű saját bevételszerzési lehetőséget, hogy az 500 millió Ft feletti értékű beruházások esetén régészeti feltárás joga kikerült a megyei múzeumok feladatköréből. Öröndetes azonban, hogy minden idők legmagasabb összegű uniós támogatásait szerezte meg a múzeumi szervezet az utóbbi években, melyekből a legnagyobb fejlesztések – mintegy 212 millió Ft összegben – most kezdődnek el. Elbírálás alatt van két TÁMOP (Balassagyarmat és Pásztó) és egy ÉMOP (Salgótarján) pályázat, melyek összértéke másfél milliárd forint.

A **Nógrád Megyei Levéltár** alapfeladata a történeti értékű irattári anyag rendszeres átvétele, az egyéb levéltári gyűjtemények felkutatása, gyűjtése, megőrzése, nyilvántartása. A levéltári anyagok rendszerezése, kutatásra alkalmassá tétele, kutató- és ügyfélszolgálat működtetése. Ebben a ciklusban nagyon komoly előrelépést tett az intézmény a levéltári nyilvántartások fejlesztésében, digitalizálásában. Annak ellenére, hogy kényszerűségből feladásra került a szakképzett restaurátor státusza, a segédrestaurátor közreműködésével komoly mennyiségű irat fertőtlenítésére, restaurálására került sor. Mindvégig jelentős, alkalmanként milliós nagyságrendű pályázati összegeket nyertek az iratanyagok mikrofilmeztesére, illetve állományvédelmi célú digitalizálására. A levéltárak közt élen járva, az intézmény kezelésbe vette a rendszerváltás előtti megyei, városi és községi iratanyag teljes egészét, sőt, ezek feldolgozása is megtörtént.

Négy nagyobb területre összpontosultak az iratrendezi, ezzel egyidejűleg a segédletkészítési, selejtezési munkálatok, és folyamatosan halad előre a feudális kori iratanyag ellenőrző rendezése is. A ciklus során a salgótarjáni és a balassagyarmati kutatótermek a jogszabályokban meghatározott kutatási szabályok alapján működtek, egy-egy nyilvános számítógép üzembe helyezésével megerősítve. Az adatszolgáltatás területén továbbra is kiemelkedik a több mint 3000 iratképző szerv kb. 12000 iratfolyóméternyi anyagát kezelő bátonyterenyi részleg, melyben átlagosan 4,5 ezer ügy került elintézésre évente.

Az egyre elszegényedő szakkönyvtár tekintetében előrelépést jelent, hogy ebben az évben egy, a múzeummal közösen elnyert uniós pályázat jóvoltából a teljes könyvvállományt internetes kimenettel ellátott elektronikus katalógusba tölthetik majd.

Az intézmény a ciklus során sikerrel nyitott a történelem iránt érdeklődők szélesebb rétegei felé, s szakmai tekintetben a legnagyobb előrelépést talán a közművelődés terén tette. Az évi átlagban 300 diákot fogadó levéltári órák mellett mintegy 30 rendezvényt (kiállításokat, konferenciákat, könyvbemutatókat, közművelődési programokat) bonyolított le. Mára az intézmény a megyei levéltárak közül kiemelkedik webes szolgáltatásaival és digitalizált levéltári anyagaival. A ciklus során 10 kiadványa jelent meg.

Az intézmény költségvetési helyzete az elmúlt ciklusban drasztikusan romlott, melyet súlyosbít, hogy a bátonyterenyi részleg iratmegőrző munkájából származó intézményi bevételek az utóbbi években alulmúlták a terveket. A személyi állomány ötödével lett kevesebb, és belső szervezeti átalakításokkal csökkent a vezetők száma.

Az alapfeladatai ellátásának kardinális pontja az iratőrző raktárak férőhelye, szabad kapacitása. A ciklus folyamán pályázati forrásból raktárrá átalakított szolgálati lakás a Balassagyarmati Levéltárban nem jelent hosszú távú megoldást. A Salgótarjáni Központ 2000-ben átadott háromszintes nagyraktára 2009-re teljesen megtelt. A Bátonyterenyi Részleg alkalmatlan maradandó értékű iratok tárolására, itt csak az ún. „csődös” iratokat tárolhatják. A raktári elhelyezési problémák orvoslása nélkül az intézmény működése jórészt ellehetetlenül.

Összességében az intézmény a ciklusban megromlott anyagi és személyi feltételek mellett eredményesen teljesítette törvényi kötelezettségeit, minőségi és mennyiségi színvonal-romlás nélkül látta el alapfeladatait.

A **Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézetben** szervezeti változásokat hozott ez a ciklus. Ezek a következők:

- az intézmény alaptevékenysége 2007-ben bővült a megyei közművelődési feladatokkal;
- a Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézettől átvételre került a pedagógiai szakkönyvtár és a tankönyvbemutató hely működtetése;
- 2010-től – kisebb épület-átalakítások után, költségtakarékossági okokból – a feladatellátás csökkentett alapterületen valósul meg.

Az intézmény a ciklusban a megye több mint 60 településétől kapott bizalmat a mozgókönyvtári szolgáltatások ellátására. Eredményesen működtette a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert és látta el feladatát az Országos Dokumentumellátási Rendszerben. Átvette a Nógrád Megyei ÁNTSZ egészségügyi és járványügyi könyv- és folyóirat állományát, a pedagógiai szakkönyvtár és tankönyvbemutató hely dokumentumállományát, melyek növelték a gyűjtemény információs értékét, és egyben komoly szakmai többletfeladatot is jelentettek.

Jelentős volt az előrelépés a retrospektív katalóguskonverzióban, az Ellátóközpont adatbázisának építésében, a kistelepülési katalógusok elektronikus feltárásában. Mára már biztonsággal működik az elektronikus kölcsönzés. Megjelent a Kojnok Nándor emlékkönyv és a módszertani tanulmányok sorozat újabb két kötete.

2007. október 1-jétől sikeresen beépültek az intézmény életébe a közművelődési feladatok.

A könyvtári és közművelődési szakmai munkához sikeres pályázatok biztosítottak anyagi hátteret. Számos sikeres rendezvény dícséri a szakmai munkát (pl. Nógrád Megyei Nemzetiségi és Folklor Fesztivál, NAGY OLVASHOW, Népmese Napja, képzőművészeti szabadegyetem, a folyamatosan működő a Bóna Kovács Károly Galéria kiállításai). Pozitív eredményt hoztak a kisgyermekes családok és a gyermekolvasók megszólítását célzó kezdeményezések, és gazdagodtak az időseknek kínált szolgáltatások.

Különösen nehéz, de egyben sikeres év volt a 2009-es esztendő, amikor vezetőváltás volt az intézmény élén, megtörtént a könyvtár alapterületének csökkentése és megszületett Nógrád Megye Önkormányzata és Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata között az a sorsdöntő megállapodás, amely hosszú távon biztosítékát jelenti a megyei és városi feladatok közös ellátásának az intézményben.

Komoly gondokat okozott a költségvetési hiány és az alkalmazottak létszámának 14 fővel történt újabb csökkentése. A saját bevételeket sikerült növelni új térítéses szolgáltatásokkal, valamint a kistérségi szolgáltatásokból származó bevétel egy részének a működtetésre történő fordításával.

A szolgáltatások további fejlesztésére azonban a TIOP és a TÁMOP pályázatokon elnyert jelentős források lehetőséget nyújtanak. A tárgyi feltételek terén legnagyobb előrelépések az informatikai fejlesztésben történtek.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet biztosítja a Palócföld című folyóirat intézményi hátterét, ellátja a kiadói feladatokat.

A **Palócföld** folyóirat történetében is jelentős változásokat hozott ez a ciklus. A 2008-ban történt főszerkesztő váltással fordulat következett be több vonatkozásban. A lap visszakerült a Nemzeti Kulturális Alap által támogatott orgánumok közé. Évente hat alkalommal jelent meg, a lapszámokat ünnepélyes keretek között, országosan elismert vendégek meghívásával, színvonalas módon mutatták be Salgótarjánban minden alkalommal, egy-egy esetben a megye városaiban, illetve oktatási intézményeiben, ezzel is növelve a Palócföld jelenlétét a köztudatban. Megújult a folyóirat rovatstruktúrája, arculata színes, innovatív, borítója tartalmi

szempontból is egyedi. A Palócföld a regionalitásán túl befogadja és közvetíti a létrejövő, potens magyar irodalmi értékeket, meghatározó szerepet tölt be a tájegység – Nógrád megye – irodalmi értékeinek továbbításában, az irodalmi hagyományok megtartásában, különös tekintettel Madách Imrére és Mikszáth Kálmánra, valamint az új, fiatal nemzedék irodalmi törekvésének bemutatására. Sajátságos szerepet tölt be a történeti Nógrád megye, azaz a Felvidék irodalmi, tudományos, művészeti értékeinek nyomon követésében és bemutatásában. A ciklusban 15 kötete jelent meg a Palócföld Könyvek sorozatnak.

III. Az önkormányzat az **egészségügyi szakellátás** feladatait döntő részben a korszerűen felújított épületegyüttessel, a Nógrád megye kórházai között a ciklusban progresszív szerepet betöltő Szent Lázár Megyei Kórház útján látja el.

A korábbi évekhez hasonlóan ezt az időszakot is a gazdasági és pénzügyi talpon maradásért folytatott küzdelem jellemezte, amelyet súlyosbított a konvergencia program, valamint a világgazdasági válság kormányzati kezelése miatti forráskivonás. A TB finanszírozása az elmúlt négy évben 8,25%-kal csökkent, miközben az infláció és az árfolyamváltozás többletfinanszírozást igényelt volna. Az intézmény vezető szerepét azért tudta megőrizni, mert a megyei önkormányzat segítségével sikerült megtartani a progresszív betegellátás személyi és tárgyi feltételeit.

Az „egészségügyi reform”, valamint a finanszírozást és működtetést befolyásoló új, vagy módosuló jogszabályok hatályba lépésével az intézmény kapacitása mind az ágyszám, mind a járóbeteg óraszám tekintetében csökkent, ez azonban nem akadályozta a feladatellátást. Eredményként könyvelhető el, hogy – az intézményi kapacitást érintően – az aktív fekvőbeteg ellátásban nevesítésre kerültek a gasztroenterológiai, valamint a kardiológiai ágyak. Ezeket a tevékenységeket a megyei kórház már évek óta végezte.

Az eltelt időszakban az intézményben ellátott betegek száma csökkent. Ennek oka a teljesítmény volumen korlát csökkenése, ami miatt az el nem látott betegek várólistára kerültek, miközben az intézmény kapacitása lehetővé tette volna ellátásukat.

Az átszervezés következtében megszűnt a gyógyító tevékenység a Salgótarján, Május 1. úti telephelyen (Tüdőgondozó), emellett összevonásra került a két belgyógyászati, valamint a traumatológiai és az ortopédiai osztály. Egyéb szervezeti átalakítások történtek a gazdasági és műszaki ellátás területén is. A fenntartó által elrendelt mintegy 6%-os, kényszerű létszámleépítés kizárólag a gazdasági-műszaki ellátás területét érintette.

A tárgyi feltételek terén legjelentősebb vagyongyarapodást a „Térségi diagnosztikai és szűrőközpont kialakítása” című HEFOP pályázat befejezése jelentette (közel 300 millió Ft). Az intézmény saját erőből több, mint 20 millió Ft értékben számos, belső munkálatot végzett (pl. szükséges karbantartások, felújítások, az átszervezéssel összefüggő költöztetések lebonyolítása, az ügyeleti helyiségek, illetve szeptikus osztály kialakítása). Ebben az évben – sikeres uniós pályázat révén – 550 millió forintos fejlesztés valósul meg a sürgősségi ellátásban.

A szakmai munka legfontosabb eredményei:

- az addig önálló traumatológiai és ortopédiai osztályok összevonása, melyben három szakmailag elkülönült egység (traumatológia, ortopédia, valamint szeptikus csontsebészeti részleg) került kialakításra;
- szögletstabil implantátum rendszerek bevezetése, új traumatológiai motorok beszerzése;
- önálló szemészeti műtő kialakítása;
- az intenzív, a stroke, valamint a radiológiai osztályok közös együttműködéseként biztató eredménnyel megkezdődött a stroke-lysis kezelés, kidolgozták az erre vonatkozó kórházi protokollt;

- az aneszteziológiai részleg a műtő osztályhoz került (Az aneszteziológusok ésszerű beosztásával a műtétek száma éves szinten évről évre emelkedik. A műtetre kerülő betegek többsége átesik a praeaneszteziológiai vizsgálaton, ez a peri- és post-operatív szövődmények, kórházi ápolási napok csökkentését eredményezi.);
- jelenleg a sürgősségi betegellátó osztály keretén belül történik a kórházi kezelést nem igénylő betegek kivizsgálása, szükség szerinti ellátása;
- az onkológiai osztályon bevezetésre került a colorectalis daganatokban az infúziós pumpás ambuláns kezelés, ezzel megnövekedett a forgalom;
- az onkológia területén az intézmény vállalta a tüdőbetegek kemoterápiás ellátását, és szorgalmazza az új terápiás lehetőségek megvalósítását (Herceptin, Avastin);
- a belgyógyászat szakmai eredménye a 2 db új endoszkóppal megerősített endoszkópos tevékenység fejlesztése, ezen belül az epeúti endoszkópos műtétek rutinszerű alkalmazása, az epeúti kövek endoszkópos eltávolítása, mely mellett bevezetésre került az epeúti stentelés (epeáramlás biztosítása);
- egy új, korszerű ultrahang készülék a napi rutin urológiai és pajzsmirigy rendelési munkát megkönnyíti, kiváltva az eddigi fekvőbeteg ellátás keretében elvégzett prosztata biopsziákat, mert azok immár járó betegeken elvégezhetők;
- a CT gép cseréje, CT angiographiák elkészítése nagyban segíti a munkát, carotis duplex scan vizsgálatok elvégzése pontosabb diagnosztikát tesz lehetővé;
- valamennyi radiológiai diagnosztikus eszköz digitális technikával működik, szintén digitális elven működő, foszforlemez kiolvasóval.

IV. Az önkormányzat **szociális** feladatai ellátásában résztvevő intézmények:

1. *Reménysugár Otthon – Balassagyarmat*
2. *Ezüstfenyő Idősek Otthona – Bányaterenye*
3. *Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon – Bercel*
4. *Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon – Diósjenő*
5. *Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet – Ludányhalászi*
6. *„Baglyaskő” Idősek Otthona – Salgótarján*

A megyei önkormányzat kötelező feladatát képezi – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján – a tartós bentlakást nyújtó szociális intézmények fenntartása. Ennek megfelelően gondoskodik azoknak a szakosított ellátásoknak a megszervezéséről, amelyek biztosítására a települési önkormányzatok nem kötelesek.

Hat szociális intézmény látja el az idősek, a fogyatékosok, a pszichiátriai és szenvedélybetegek ápolását-gondozását, valamint rehabilitációját a megye lakosai részére. Az ellátási terület a berceli Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban, a súlyos látássérült értelmi fogyatékosok, a diósjenői Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban pedig a siket értelmi fogyatékosok vonatkozásában valamennyi megyére és a fővárosra is kiterjed. Az intézmények tevékenységüket a törvényi rendelkezéseken túl a mindenkor hatályos szakmai jogszabályok, a közgyűlés rendeletei, valamint az intézmények alapító okiratai és szakmai programjai alapján végzik. Gazdálkodásuk tekintetében integrációra került sor két központtal:

- az önállóan működő és gazdálkodó Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet látja el a Reménysugár Otthon, a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon, valamint a Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon ,
- továbbá a szintén önállóan működő és gazdálkodó Ezüstfenyő Idősek Otthona látja el a „Baglyaskő” Idősek Otthona pénzügyi-gazdasági feladatait.

Az intézményrendszerben a legnagyobb változást az jelentette, hogy a szükségletek kielégítésére 2008-ban került átadásra az újonnan épült, korszerű, akadálymentes, 150 férőhelyes „Baglyaskő” Idősek Otthona, mely 140 férőhelyen tartós bentlakást nyújtó intézményi ellátást, 10 férőhelyen átmeneti ellátást biztosít. Ebben az intézményben a tényleges működés 2008. július 1-jén kezdődött el. A szervezeti struktúra megváltozásával az Ezüstfenyő Idősek Otthona Füleki úti telephelye, ettől az időponttól a „Baglyaskő” Idősek Otthona telephelyeként működik tovább. Az Ezüstfenyő Idősek Otthona 20 férőhelyes, nappali ellátást biztosító klubbal bővült. Ez az ellátási forma nem tartozik a megyei önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai közé, de a „Baglyaskő” Idősek Otthona megvalósításához 2006-ban címzett támogatásként elnyert 1.680.000 E Ft pályázati forrás az idősek nappali ellátásának megvalósítását (20 férőhelyen) is tartalmazta.

Az átmeneti ellátást és az idősek nappali ellátását a megyei jogú város önkormányzata és a megyei önkormányzat között létrejött „szolgáltatási szerződés” alapján elsősorban a megyei jogú város lakosai részére biztosítja önkormányzatunk.

A ciklus ideje alatt az intézmények alaptevékenységében nem történt változás, csupán egyes esetekben a belső struktúra módosítására, illetve a férőhelyek közötti – az igényeket követő – belső arányok megváltoztatására került sor. A lakóotthoni ellátásra alkalmas igénylők számának csökkenése következtében megszüntetésre került az Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet Ludányhalászi, Rákóczi úti lakóotthona.

A ciklus nagy részében 100%-os kihasználtsággal működő intézményeinkben 2010-re kissé csökkent az ellátást igénylők száma. Ennek oka részben, hogy jogszabályi változások következtében az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díjak összege jelentősen megemelkedett, másrészt, hogy idősotthoni elhelyezésre kizárólag napi 4 órát meghaladó gondozási szükségletet igazoló szakvélemény alapján kerülhet sor. A szakvéleményt az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (ORSZI) adja ki. Az Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézetben a férőhelyek iránti csökkenés okát abban látják, hogy a családoknak egyre kevesebb jövedelemből kell megélhetésüket biztosítani, így nehezebben döntenek a bentlakásos intézményekben történő elhelyezésről, valamint az a tendencia is megfigyelhető, hogy a biztos jövedelem forrás érdekében megszüntetik az intézményi jogviszonyt, és a munkanélküli családtagok otthon látják el hozzátartozóikat.

Az ellátás személyi feltételei a szociális ágazat intézményeiben is szűkültek, ezzel együtt – a lehetőségekhez mérten – a szakmai ellátáshoz szükséges személyi feltételek minimális szinten állnak rendelkezésre. Legnagyobb arányú dolgozói létszámcsökkenésre a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban (30%) és a Reménysugár Otthonban (23%) került sor. A Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban a ciklusban négy igazgató váltotta egymást. Jelenleg zajlik az Ezüstfenyő Idősek Otthonban váratlanul megüresedett igazgatói álláshely betöltésére kiírt pályázati eljárás.

A feladatellátás tárgyi feltételei a „Baglyaskő” Idősek Otthonában a legjobbak. A Dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban folyamatban van a szennyvízcsatornára történő rákötés, akadálymentesítésre került a pavilon épülete, szabadterei pihenőparkot alakítottak ki. A főépület és a pavilon lakóterei azonban továbbra is túlszűfoltak. Elkészültek az iker lakóotthon tervei. Teljes körű felújításra került az Ezüstfenyő Idősek Otthona mizserfai telephelyének főépülete. Megtörtént a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon Petőfi úti telephelyén a főépület akadálymentesítése, és hasonló munka zajlik a foglalkoztató épületében. A Reménysugár Otthon főépülete rendkívül leamortizálódott, szinte a teljes felújítására szükség lenne. A 2006. februárjában belépő új lakóotthon azonban modern, tágas környezetével, mind a személyi, mind a tárgyi eszközök tekintetében teljes körűen megfelel a normatív előírásoknak, a súlyos fogyatékkal élő, illetve halmozottan sérült gondozottak örömmel lakták be az új létesítményt.

A nehézségek ellenére szociális intézményeinkben a szakmai feladatok megvalósulnak. Az intézményekben az ellátottak ápolásban, gondozásban, egészségügyi, mentálhigiénés ellátásban, szükség esetén rehabilitációban részesülnek. Ludányhalászában és Diósjenőn az ellátottak jelentős része vesz részt – jövedelmet is jelentő – fejlesztő felkészítő foglalkoztatásban. Ezen túlmenően a diósjenői Dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban munka-rehabilitációs foglalkozás is folyik, amelynek finanszírozása 2010-től pályázati forrásból történik.

Az Ezüstoffenyő Idősek Otthona 2008. június 30-ig módszertani feladatokat látott el. Ettől az időponttól jogszabály módosítás következtében az Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet az észak-magyarországi régióra kiterjedően lát el módszertani tevékenységet, konzorciumi tagként.

Az időskorúak nappali és bentlakásos intézményi ellátásának fejlesztése mellett nagy figyelmet igényelt a sajátos életkörülményeiket, élethelyzetüket is számba vevő döntés előkészítő munka. Ennek érdekében 2009. februárban újjászerveződött a Nógrád Megyei Idősügyi Tanács, amely az időskorúakat érintő döntések, programok véleményezése mellett, számos kérdésben a közgyűlés hasznos konzultatív partnere.

V. Az önkormányzat **gyermekvédelmi** feladatai ellátásában résztvevő intézmények:

1. *Megyei Gyermekvédelmi Központ - Salgótarján*
2. *Reménysugár Otthon – Balassagyarmat*
3. *EGYMI – Pásztó*

A megyei önkormányzat kötelező feladata a gyermekvédelmi szakellátás megszervezése, amely az otthont nyújtó ellátás, az ellátott szükségleteihez igazodó utógondozói ellátás, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás biztosítását öleli fel.

A Megyei Gyermekvédelmi Központ látja el egyedül tiszta profilban e tevékenységeket, székhelyén túl jelenleg 12 telephelyen 164 férőhellyel, valamint a nevelőszülői hálózat (70 nevelőszülő, 151 férőhely) működtetésével. Határozatlan idejű működési engedéllyel 6 intézményegység rendelkezik, a többi valamilyen hiányosság (tárgyi és személyi feltételek) miatt határozott idejű működési engedélyt kapott.

A ciklus ideje alatt a következő átszervezések történtek a rendszerben:

- A gyereklétszám csökkenése miatt megszűnt a bátonyterenyi „Kisbence” Lakásotthon.
- Összevonásra került a ságújfalui „Biztos Pont” Gyermekotthon és a mátraszelei „Kiút” Utógondozói Otthon.
- Utógondozói ellátottak részére külső férőhelyek kerültek kialakításra Bátonyterenyén, ahol 3 lakásban 13 fiatal felnőtt részére biztosítják a lakhatást, a szükség szerinti ellátást.
- Ez év elejétől az intézményhez integrálódott az EGYMI-től a négy csoporttal működő szátoki „Százszorszép” Gyermekotthon együtt a balassagyarmati nyolc fiatal ellátását szolgáló külső férőhellyel.
- Közgyűlési döntés született a felsőpetényi „Margaréta” Gyermekotthonnak a Szátok, Kossuth út 106-108. szám alatti ingatlanba, valamint a „Jövőért” Lakásotthonnak a „Biztos Kiút” Gyermekotthon jelenlegi utógondozói egységébe történő áttelepítéséről, 2010. szeptember 1-ei hatállyal.
- A pénzügyi-gazdasági feladatok tekintetében a Megyei Gyermekvédelmi Központ, mint önállóan működő és gazdálkodó intézményhez került integrálásra a Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet.

A gyermekvédelemben a beutalások előre nem tervezhetőek, ezért az ellátottak létszáma mind a gyermek-, mind a lakásotthonokban hullámzó tendenciát mutat. A korábbi csökkenést 2010. évben a beutalások növekedése váltotta fel, melyre a szatoki gyermekotthon integrációján túl magyarázatul szolgálhat az országban kialakult válsághelyzet, valamint azon 15 év feletti problémás kamasz fiatalok beutalásának növekedése, akik nevelőszülőnél nem helyezhetőek el. Az ebben az ellátási formában részesülők száma csökken, egyenes arányban a nevelőszülők számának alakulásával. Ez elsősorban a nevelőszülők „előregedéséből” adódik. Az újonnan bejelentkezők közül kevés az, aki megfelel a jogszabályok nevelőszülői alkalmasságra vonatkozó rendelkezéseinek.

Jelenleg a lakás- és gyermekotthonok túlzsúfoltak, nem lehet azonban előre tudni, hogy csak a válsághelyzet következtében kialakult aktuális állapotról van-e szó, vagy ez a tendencia tartósan mutatkozik.

Összességében megállapítható, hogy az elmúlt négy év komoly kihívást jelentett a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények számára.

Az előre nem tervezhető gyermeklétszám miatt az utóbbi két évben mind gyakoribbá vált, hogy a gyermek-/lakásotthonok átmenetileg vagy tartósan az engedélyezett férőhelyszámon túl biztosították a beutalt gyermekek teljes körű ellátását. Egyes egységekben (pl. „befogadó otthonok”) gyakorta előfordult, hogy esetenként jelentősen (kétszeresen is) meghaladta az ellátottak száma a rendelkezésre álló férőhelyek számát. Eredményként értékelhető, hogy mindehhez a szakmai háttér rendelkezésre állt, igaz ez folyamatos munkaszervezést és kontrollt igényelt. Az ellenőrzést végző gyámhivatal rendszeresen kifogást emelt az engedélyezett férőhelyszámon túli ellátás miatt, ezért intézkedési tervek készültek a probléma megoldására.

A finanszírozásban is visszalépések történtek. A speciális szabályozás miatt azonban – annak ellenére, hogy csak a betöltött férőhelyek után hívható le a normatíva – az intézményeknek folyamatosan rendelkezniük kell olyan „szabad” férőhelyekkel, amelyek alkalmasak sok testvér együttes befogadására. Az utóbbi két évben gyakran fordult elő, hogy öt, esetenként hét testvér került beutalásra. A gyermeki jogok érvényesítése miatt meg kellett oldani az együttes elhelyezésüket, amely – a rendelkezésre álló kapacitást figyelembe véve – szintén folyamatos gondot jelentett.

2009. január 1-jétől a megyei jogú városok ellátási kötelezettsége bővült a gyermekek otthont nyújtó- és az utógondozói ellátás feladatkörével. Tekintettel arra, hogy Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata ezen kötelezettségét nem teljesíti, ezért az intézmények folyamatosan ellátják a megyei jogú város ellátási területéről beutaltakat is.

Az ellátotti szükségletek változása és a költségvetési lehetőségek szűkülése miatt az ellátásban résztvevő valamennyi intézménynél a ciklus időtartama alatt folyamatos volt a szervezeti átalakítás. Számos olyan tapasztalt munkaerőtől kellett megválnia az intézményeknek, akik sok évet töltöttek akár szakmai munkakörben közvetlenül a gyermekek mellett, akár a szakmai munkát segítve nem ágazat-specifikus munkakörben. Szakismeretük, tevékenységük hiányzik a rendszerből.

Eredményként könyvelhető el, hogy a gyermekvédelmi szakellátás eddig elért szakmai szintje mindezek ellenére – ha nehezen is – tartható volt.

A szervezeti változások során elsődleges célként megfogalmazásra került, hogy a strukturális átalakítások oly módon kerüljenek megvalósításra, hogy a gyermekek érdekei ne sérüljenek. Ellátásuk során érvényesüljön a kiszámítható biztonság és az elveszett otthon pótlása.

Bár a struktúra átalakítása még nem lezárt – 2010. szeptember 1-jétől a felsőpetényi, szatóki, mátraszelei egységek érintettek ebben –, a gyermekek érdekeinek és szükségleteinek mérlegelése meghatározó lesz ezen változások „levezénylése” során is.

VI. Az önkormányzat **egyes ingatlanainak üzemeltetésében, hasznosításában** közreműködő intézmény:

Nógrád Megye Önkormányzatának Ellátó Szervezete (Salgótarján)

Az intézmény alapfeladata a közgyűlés és annak szervei gazdasági, műszaki és szolgáltatási szükségleteinek kielégítése, a használatában lévő önkormányzati vagyon üzemeltetése, valamint a közgyűlés rendelkezése alatt álló vagyon külön felhatalmazás szerinti hasznosítása. Ennek megfelelően a tevékenysége kiterjed a Megyeháza és egyéb ingatlanok üzemeltetésére, működtetésére, fenntartására, szállásférőhelyek működtetésére, ételmezési feladatokra.

Az elmúlt időszakban különösen ez utóbbi jelentett nagyobb szervezési munkát az intézmény életében, tekintettel arra, hogy – a közgyűlés döntése alapján – e területen jelentős feladatbővülés történt. Az Ellátó Szervezet kilenc intézményünk ételmezését látja el. A bővülés nagyságát jól szemlélteti, hogy míg a 2009. évi eredeti előirányzat szintjén a költségvetési főösszege 357 M Ft, dolgozó létszáma 44 fő volt, 2010. évben ugyanez a két szám 677 M Ft és 86 fő.

Az említett feladatbővülésen túl az intézmény kiemelten kezelte az üzemeltetésében lévő ingatlanok állagmegóvását, illetve jelentős beruházások végrehajtását. Közülük kiemelésre érdemesek a következők:

- a Megyeháza épületében megvalósult a nyílászárók cseréjének II.-III. üteme, az elektromos hálózat részleges felújítása;
- kialakításra került a Magyar Államkincstár Észak-magyarországi Regionális Igazgatóságának Családtámogatási Irodája;
- megtörtént a parkolók zárttá tétele, korszerű beléptető rendszer bevezetése;
- kialakításra került a Balassagyarmati, illetve a Pásztói Területi Iroda;
- a berekfürdői üdülőben realizálódott a nyílászárók cseréje, beépítésre kerültek a teraszok.

A szakmai munka hatékonysága érdekében számos, a belső struktúrát érintő intézkedésre is sor került. A szervezeten belüli átszervezés következtében gazdaságosabbá, összehangoltabbá vált az ételmezési, valamint a műszaki-karbantartói terület.

Az önkormányzat valamennyi intézményének vezetője – a főjegyző levélben történt megkeresésére – az intézmény jellegének megfelelő eltérésekkel készítette el a beszámolóját.

A bizottságokhoz rendelt ágazatokat érintően az egyes intézmények teljes terjedelmű beszámolóit a napirendi pont tárgyalása kapcsán a szakbizottságok a június 15-ei ülésükön tárgyalják. (Valamennyi beszámoló megtekinthető a Közgyűlés Hivatalában.) A bizottsági véleményekről, döntésekről a közgyűlés az elnöki jelentés keretében kap tájékoztatást.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására, és a határozati javaslat elfogadására.

HATÁROZATI JAVASLAT

Nógrád Megye Önkormányzata intézményeinek a 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolóiról

1. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium** (Salgótarján) a 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
2. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Lipthay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium** (Szécsény) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
3. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Váci Mihály Gimnázium** (Bátonyterenye) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
4. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium** (Pásztó) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
5. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény** (Balassagyarmat) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
6. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon** (Pásztó) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
7. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Nógrád Megyei Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
8. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
9. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Nógrád Megyei Levéltár** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
10. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
11. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Szent Lázár Megyei Kórház** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
12. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Reménysugár Otthon** (Balassagyarmat) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,

13. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja az **Ezüstfenyő Idősek Otthona** (Bátonyterenye) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
14. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon** (Bercel) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
15. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon** (Diósjenő) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
16. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja az **Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet** (Ludányhalászi) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
17. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a „**Baglyaskó**” **Idősek Otthona** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
18. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja a **Megyei Gyermekvédelmi Központ** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
19. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadja **Nógrád Megye Önkormányzatának Ellátó Szervezete** (Salgótarján) 2006-2010. évi ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót,
20. A közgyűlés a beszámolók alapján megállapítja, hogy az intézmények az alapító okiratban meghatározott feladataikat megfelelő színvonalon látták el, a 2006-2010. évi tevékenységükkel többnyire eleget tettek a fenntartó elvárásainak.
21. A közgyűlés köszönetét fejezi ki az intézmények vezetőinek, alkalmazottainak a megyei önkormányzat feladatai ellátásában való közreműködésükért, színvonalas, eredményes munkájukért.

Salgótarján, 2010. június 7.

Becsó Zsolt